

Valdybos nuomonė (64 straipsnis)

Nuomonė 10/2020 dėl Vokietijos kompetentingų priežiūros institucijų sprendimo dėl elgesio kodekso stebėsenos įstaigos akreditavimo reikalavimų tvirtinimo pagal BDAR 41 straipsnį projekto

Priimta 2020 m. gegužės 25 d.

Translations proofread by EDPB Members.
This language version has not yet been proofread.

Turinys

1	FAKTŲ SANTRAUKA	4
2	VERTINIMAS	4
2.1	Bendros Valdybos pastabos dėl pateikto akreditavimo reikalavimų projekto	4
2.2	Vokietijos PI pateikto elgesio kodekso stebėsenos įstaigų akreditavimo reikalavimų analizė	5
2.2.1	BENDRO POBŪDŽIO PASTABOS.....	5
2.2.2	NEPRIKLAUSOMUMAS.....	6
2.2.3	INTERESŲ KONFLIKTAS	6
2.2.4	NUSTATYTOS PROCEDŪROS IR STRUKTŪROS	6
2.2.5	SKAIDRUS SKUNDŲ NAGRINĖJIMAS	7
3	IŠVADOS IR (ARBA) REKOMENDACIJOS	7
4	BAIGIAMOSIOS PASTABOS	8

Europos duomenų apsaugos valdyba,

atsižvelgdama į 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (toliau – BDAR) 63 straipsnį, 64 straipsnio 1 dalies c punktą, 3–8 dalis ir 41 straipsnio 3 dalį,

atsižvelgdama į EEE susitarimą, ypač į jo XI priedą ir 37 protokolą su pakeitimais, padarytais 2018 m. liepos 6 d. EEE jungtinio komiteto sprendimu Nr. 154/2018¹,

atsižvelgdama į savo 2018 m. gegužės 25 d. Darbo tvarkos taisyklių 10 ir 22 straipsnius,

kadangi:

(1) pagrindinė Europos duomenų apsaugos valdybos (toliau – Valdyba) funkcija yra užtikrinti, kad tais atvejais, kai priežiūros institucija (toliau – PI) ketina pagal 41 straipsnį tvirtinti elgesio kodekso (toliau – kodeksas) stebėsenos įstaigos akreditavimo reikalavimus, būtų nuosekliai laikomasi BDAR. Todėl šios nuomonės paskirtis – padėti užtikrinti, kad siūlomi reikalavimai, kuriuos parengia duomenų apsaugos priežiūros institucija ir kurie taikomi kompetentingai priežiūros institucijai akredituojant kodekso stebėsenos įstaigą, atitiktų suderintą metodiką. Nors bendras akreditavimo reikalavimų rinkinys BDAR tiesiogiai nėra nustatytas, jame raginama laikytis nuoseklumo. Rengdama nuomonę Valdyba šio tikslo siekia tokiais būdais: pirma, reikalauja, kad kompetentingos priežiūros institucijos, rengdamos stebėsenos įstaigų akreditavimo reikalavimus, remtųsi BDAR 41 straipsnio 2 dalimi ir Valdybos gairėmis Nr. 1/2019 dėl elgesio kodeksų ir stebėsenos įstaigų pagal Reglamentą (ES) 2016/679 (toliau – Gairės) ir atsižvelgtų į Gairių skyriuje apie akreditavimą (12 skyriuje) išdėstytus aštuonis reikalavimus; antra, kompetentingoms priežiūros institucijoms pateikia rašytines gaires, kuriose paaiškinti akreditavimo reikalavimai; galiausiai reikalauja, kad kompetentingos priežiūros institucijos patvirtintų tuos reikalavimus atsižvelgdamos į šią nuomonę tam, kad būtų laikomasi suderintos metodikos;

(2) pagal BDAR 41 straipsnį kompetentingos priežiūros institucijos parengia patvirtintų elgesio kodeksų stebėsenos įstaigų akreditavimo reikalavimus. Tačiau, siekdamas, kad nustatyti reikalavimai būtų tinkami ir kad jais būtų užtikrinama, jog stebėsenos įstaigų vykdoma kodeksų stebėseną būtų kompetentinga, nuosekli ir nepriklausoma ir taip būtų sukurtos palankesnės sąlygos kodeksams tinkamai įgyvendinti visoje Sąjungoje bei prisidedama prie tinkamo BDAR taikymo, kompetentingos institucijos taiko nuoseklumo mechanizmą;

(3) kad kodeksas, taikomas ne valdžios institucijoms ir įstaigoms, būtų patvirtintas, jame turi būti nurodyta stebėsenos įstaiga (arba įstaigos), ir kompetentinga priežiūros institucija turi įstaigą (įstaigas) akredituoti patvirtindama, kad ji (jos) gali atlikti veiksmingą kodekso stebėseną. BDAR akreditavimo sąvoka neapibrėžta. Tačiau BDAR 41 straipsnio 2 dalyje yra išdėstyti bendri stebėsenos įstaigos akreditavimo reikalavimai. Kad kompetentinga priežiūros institucija įsitikintų galinti akredituoti stebėsenos įstaigą, turi būti įvykdyti tam tikri reikalavimai. Kad stebėsenos įstaiga būtų akredituota,

¹ Šioje nuomonėje daromos nuorodos į Sąjungą turėtų būti suprantamos kaip nuorodos į EEE.

kodekso rengėjai privalo paaiškinti ir parodyti, kaip jų siūloma stebėsenos įstaiga atitinka BDAR 41 straipsnio 2 dalyje išdėstytus reikalavimus;

(4) nors stebėsenos įstaigų akreditavimo reikalavimams yra taikomas nuoseklumo mechanizmas, formuluojant Gairėse nustatytus akreditavimo reikalavimus reikėtų atsižvelgti į kodekso sektorių arba specifiką. Kompetentingos priežiūros institucijos gali savo nuožiūra įvertinti kiekvieno kodekso taikymo sritį ir specifiką bei turėtų atsižvelgti į atitinkamus savo teisės aktus. Todėl, rengdama nuomonę, Valdyba siekia padėti išvengti didelių nuoseklumo spragų, kurios gali turėti įtakos stebėsenos įstaigų veiklos rezultatams, taigi pakenkti BDAR elgesio kodeksų ir jų stebėsenos įstaigų reputacijai;

(5) šiuo atžvilgiu, taikant nuoseklumo mechanizmą kaip orientyrą bus remiamasi Valdybos parengtomis Gairėmis. Valdybos gairėse paaiškinta, kad, nors stebėsenos įstaigos akreditacija yra taikoma tik konkrečiam kodeksui, stebėsenos įstaiga gali būti akredituota daugiau negu vienam kodeksui stebėti, jeigu atitinka akreditavimo reikalavimus pagal kiekvieną iš tų kodeksų;

(6) Valdybos nuomonė priimama pagal BDAR 64 straipsnio 3 dalį, taikomą kartu su EDAV darbo tvarkos taisyklių 10 straipsnio 2 dalimi, per aštuonias savaites, skaičiuojant nuo pirmos darbo dienos, pirmininkui ir kompetentingai priežiūros institucijai priėmus sprendimą, kad dokumentų byla yra išsami. Atsižvelgiant į nagrinėjamo klausimo sudėtingumą, šį terminą pirmininko sprendimu galima pratęsti dar šešioms savaitėms.

PRIĖMĖ ŠIĄ NUOMONĘ:

1 FAKTŲ SANTRAUKA

1. Vokietijos federacinės ir žemių priežiūros institucijos (toliau – Vokietijos PI) Valdybai pateikė savo sprendimo dėl elgesio kodekso stebėsenos įstaigos akreditavimo reikalavimų projektą ir paprašė, kad Valdyba pagal BDAR 64 straipsnio 1 dalies c punktą pateiktų nuomonę dėl Sąjungos lygmeniu taikomos metodikos nuoseklumo. Sprendimas dėl dokumentų rinkinio išsamumo priimtas 2020 m. vasario 13 d.
2. Vadovaudamasis Valdybos darbo tvarkos taisyklių 10 straipsnio 2 dalimi ir atsižvelgdamas į nagrinėjamo klausimo sudėtingumą, pirmininkas nusprendė pradinį aštuonių savaitių terminą nuomonei priimti pratęsti šešiomis savaitėmis.

2 VERTINIMAS

2.1 Bendros Valdybos pastabos dėl pateikto akreditavimo reikalavimų projekto

3. Visi akreditavimo reikalavimai, teikiami Valdybai, kad ji pareikštų savo nuomonę, turi visapusiškai atitikti BDAR 41 straipsnio 2 dalyje išdėstytus kriterijus ir aštuonias sritis, nurodytas Valdybos gairių skyriuje apie akreditavimą (12 skirsnis, p. 21–25). Rengdama nuomonę dėl pateikto projekto, Valdyba siekia užtikrinti, kad BDAR 41 straipsnio 2 dalis būtų taikoma nuosekliai ir tinkamai.
4. Tai reiškia, kad, rengdamos kodekso stebėsenos įstaigos akreditavimo reikalavimus pagal BDAR 41 straipsnio 3 dalį ir 57 straipsnio 1 dalies p punktą, visos priežiūros institucijos turėtų įtraukti Gairėse išdėstytus pagrindinius ir svarbiausius reikalavimus, o Valdyba visoms priežiūros institucijoms gali rekomenduoti atitinkamai pakoreguoti savo projektus, kad būtų užtikrintas nuoseklumas.

5. Visi kodeksai, taikomi ne valdžios institucijoms ir įstaigoms, turi turėti akredituotas stebėsenos įstaigas. BDAR yra aiškiai nurodyta, kad priežiūros institucijos, Valdyba ir Komisija „skatina parengti elgesio kodeksus, kuriais būtų siekiama padėti tinkamai taikyti šį reglamentą, atsižvelgiant į konkrečius įvairių su duomenų tvarkymu susijusių sektorių ypatumus ir į konkrečius labai mažų, mažųjų ir vidutinių įmonių poreikius“ (BDAR 40 straipsnio 1 dalis). Todėl Valdyba pripažįsta, kad reikalavimai turi tiktai įvairaus pobūdžio kodeksams, taikomiems įvairaus dydžio sektoriams, įvairiems interesams ir skirtingai su įvairia veikla susijusiai rizikai.
6. Kai kuriose srityse Valdyba padės parengti suderintus reikalavimus siūlydama priežiūros institucijoms atkreipti dėmesį į pateiktus pavyzdžius, tačiau tokie pavyzdžiai teikiami tik paaiškinimo tikslais.
7. Jeigu nuomonėje dėl konkretaus reikalavimo pastabų nepateikta, vadinasi, Valdyba neprašo, kad Vokietijos PI imtųsi tolesnių veiksmų.
8. Vokietijos PI pateikta informacija, nepatenkanti į BDAR 41 straipsnio 2 dalies taikymo sritį, pavyzdžiui, nuorodos į nacionalinės teisės aktus, šioje nuomonėje nenagrinėjama. Tačiau Valdyba pažymi, kad, kai to reikalaujama, nacionalinės teisės aktai turėtų atitikti BDAR.

2.2 Vokietijos PI pateikto elgesio kodekso stebėsenos įstaigų akreditavimo reikalavimų analizė

9. Atsižvelgdama į tai, kad:
 - a. BDAR 41 straipsnio 2 dalyje išvardytos akreditavimo sritys, kurias stebėsenos įstaiga turi atitikti, kad būtų akredituota;
 - b. BDAR 41 straipsnio 4 dalyje reikalaujama, kad visi kodeksai (išskyrus kodeksus, taikomus valdžios institucijoms pagal 41 straipsnio 6 dalį) turėtų akredituotą stebėsenos įstaigą ir
 - c. BDAR 57 straipsnio 1 dalies p ir q punktuose nustatyta, kad kompetentinga priežiūros institucija turi parengti ir paskelbti stebėsenos įstaigų akreditavimo reikalavimus ir atlikti elgesio kodekso stebėsenos įstaigos akreditavimą,

Valdyba laikosi tokios nuomonės:

2.2.1 BENDRO POBŪDŽIO PASTABOS

10. Siekdama nuoseklumo, Valdyba skatina Vokietijos PI akreditavimo reikalavimų projekte vartoti Gairių terminologiją ir pavadinime žodį „kriterijai“ pakeisti žodžiu „reikalavimai“.
11. Valdyba pažymi, kad Vokietijos PI parengto akreditavimo reikalavimų projekto 3 skirsnio įvadinėje dalyje, apibrėžiančioje stebėsenos įstaigos įgaliojimus, nurodoma, kad ryšiai tarp stebėsenos įstaigos ir kodekso narių reglamentuojami privatinės teisės susitarimu. Valdyba pabrėžia, kad elgesio kodekso taisyklių, įskaitant tas, kuriose apibrėžtas stebėsenos mechanizmas, įpareigojamas pobūdis atsirastų kodekso nariams (tik) prisijungus prie kodekso, taip pat dėl jų narystės atstovaujamojoje asociacijoje. Nors sutartimi įforminti susitarimai *per se* nėra neįtraukiami, Valdyba mano, kad esminiai stebėsenos įstaigos funkcijos elementai turėtų būti įtraukti į patį kodeksą. Stebėsenos įstaiga ir kodekso narys gali pridėti papildomas išlygas susitarimo ar sutarties forma, jei dėl jų nekeičiami pagrindiniai stebėsenos įstaigos funkcijos elementai, kaip nustatyta kodekse. Todėl Valdyba rekomenduoja Vokietijos PI nurodyti, kad pagrindiniai stebėsenos įstaigos funkcijos elementai bus įtraukti į elgesio kodeksą.

2.2.2 NEPRIKLAUSOMUMAS

12. Valdyba pastebi, kad akreditavimo reikalavimų projekte nėra aiškios nuorodos į „atskaitomybę“ kaip vieną iš keturių sričių, kuriose stebėsenos įstaiga turi įrodyti nepriklausomumą. Valdyba mano, kad stebėsenos įstaigos nepriklausomumas turi būti įrodytas keturiuose srityse: 1) teisinių ir sprendimų priėmimo procedūrų, 2) finansinėje, 3) organizacinėje ir 4) atskaitomybės.² Todėl Valdyba rekomenduoja Vokietijos PI įtraukti aiškų įpareigojimą įrodyti nepriklausomumą, susijusį su stebėsenos įstaigos atskaitomybe.
13. Valdyba pastebi, kad Vokietijos PI akreditavimo reikalavimų projekto 2.2 skirsnio įžanginėje dalyje nurodomas stebėsenos įstaigos nepriklausomumas pagal „elgesio kodekso sektoriaus dalyką“. Gairėse (63 dalyje) pateikiama daugiau informacijos apie tai, kaip galima įrodyti stebėsenos įstaigos nepriklausomumą, pavyzdžiui, įrodant nepriklausomumą pagal profesinę grupę, pramonės sritį ar sektorių, kuriam taikomas kodeksas. Todėl Valdyba skatina Vokietijos PI iš naujo suformuluoti šią reikalavimų dalį pagal Gaires, pavyzdžiui, nurodant, kad profesinė grupė, pramonės sritis ar sektorius, kuriems taikomas kodeksas, yra įtraukti į „sektorių dalyką“.
14. Atsižvelgdama į Vokietijos PI akreditavimo reikalavimų projekto 2.2.1 skirsnį, Valdyba atkreipia dėmesį į visus elementus, įrodančius stebėsenos įstaigos nepriklausomumą pagal jos organizacinę struktūrą. Be kita ko, teigiama, kad stebėsenos įstaiga negali būti baudžiama už savo užduočių atlikimą. Valdyba mano, kad dar reikėtų paaiškinti, kad stebėsenos įstaiga prisiima atsakomybę už savo veiklą ir jos negali bausti nei kodekso savininkas, nei kodekso nariai. Todėl Valdyba skatina Vokietijos PI iš naujo suformuluoti šią reikalavimo dalį, kad stebėsenos įstaiga būtų apsaugota nuo bet kokio atleidimo iš pareigų ar tiesioginių ar netiesioginių sankcijų dėl vykdomų pareigų.
15. Valdyba atkreipia dėmesį į reikalavimą, kad stebėsenos įstaiga taip pat turėtų įrodyti turinti pakankamus finansinius išteklius, kad galėtų atlyginti žalą (Vokietijos PI akreditavimo reikalavimų projekto 2.2.2 skirsnis). Tačiau Valdyba mano, kad toks reikalavimas gali neproporcingai apsunkinti mažąsias ir vidutines įmones, kurios dėl šios priežasties neteiks akreditavimo paraiškos. Atsižvelgdama į tai, Valdyba rekomenduoja Vokietijos PI sušvelninti šio skirsnio formuluotę, bendrai nurodant stebėsenos įstaigos atsakomybę.

2.2.3 INTERESŲ KONFLIKTAS

16. Dėl atskirų stebėsenos veiklų ir procesų, kuriuos galima perduoti išorės paslaugų teikėjams (Vokietijos PI akreditavimo reikalavimų projekto 2.5 skirsnis), Valdyba mano, kad reikalavimuose turi būti aiškiai nurodyta, kad stebėsenos įstaigai taikomi įpareigojimai taip pat taikomi ir subrangovams. Dėl šios priežasties Valdyba rekomenduoja Vokietijos PI po žodžio „reikalavimai“ įrašyti žodžius „ir įsipareigojimai“ ir iš 2.5 skirsnio pirmosios įtraukos išbraukti žodžių junginį „iš esmės“.

2.2.4 NUSTATYTOS PROCEDŪROS IR STRUKTŪROS

17. Vokietijos PI akreditavimo reikalavimų projekto 2.6.1.2 skirsnyje teigiama, kad stebėsenos įstaiga, atlikdama „tipinę atsitiktinę atranką“, įvertins, ar kodekso nariai gali įgyvendinti elgesio kodeksus. Pagal BDAR 41 straipsnio 2 dalies b punktą ir Gairių 70 ir 71 dalis stebėsenos įstaigoje turi būti tinkama valdymo struktūra ir numatytos procedūros, kad stebėsenos įstaiga galėtų tinkamai įvertinti duomenų valdytojų ir tvarkytojų tinkamumą pasirašyti kodeksą ir jo laikytis. Valdyba abejoja, kad tipine atsitiktine atranka pagrįstas vertinimas galėtų atitikti Gairių 71 dalyje nustatytus reikalavimus, būtent reikalavimą nustatyti „išsamias patikrinimo procedūras“ siekiant „tinkamai įvertinti duomenų valdytojų

² EDAV šias sritis išsamiau yra apžvelgusi Nuomonėje Nr. 9/2019 dėl Austrijos priežiūros institucijos pagal BDAR 41 straipsnį pateikto elgesio kodekso stebėsenos įstaigos akreditavimo reikalavimų projekto.

ir tvarkytojų tinkamumą pasirašyti ir laikytis kodekso“. Todėl Valdyba rekomenduoja Vokietijos PI išbraukti nuorodą į „tipinę atsitiktinę atranką“.

18. Iš Vokietijos PI akreditavimo reikalavimų projekto 2.6.1.3 skirsnio, kuriame minimas tikrinimas, kaip taikomas elgesio kodeksas, ir stebėjimas, kaip jo laikomasi, formuluotės atrodo, kad sumažėja galimų stebėsenos procedūrų. Atsižvelgdama į elgesio kodekso kontekstą, Valdyba mano, kad taikant daugiau ir įvairesnių stebėsenos procedūrų taip pat būtų sudaromos sąlygos veiksmingai tikrinti, kaip taikomas elgesio kodeksas, ir stebėti, kaip jo laikomasi. Dėl šios priežasties Valdyba ragina Vokietijos priežiūros institucijas šį skirsnį atitinkamai pakeisti. Pavyzdžiui, pagal Gairių 72 dalį galėtų būti pateiktos nuorodos į *ad hoc* patikrinimus, jei skundžiamasi dėl konkretaus kodekso nario, arba apsilankymus vietoje, siekiant įvertinti, kaip laikomasi kodekso.
19. Valdyba pažymi, kad, rengiant atitinkamą elgesio kodeksą, atitinkamo elgesio kodekso stebėsenos įstaigoms gali atsirasti papildomų užduočių (Vokietijos PI akreditavimo reikalavimų projekto 2.6.1.5 skirsnis). Valdyba tai pripažįsta, tačiau ragina Vokietijos PI užtikrinti, kad šios papildomos užduotys nepakenktų stebėsenos įstaigos veiklos veiksmingumui ir nešališkumui.

2.2.5 SKAIDRUS SKUNDŲ NAGRINĖJIMAS

20. Valdyba pažymi, kad Vokietijos PI akreditavimo reikalavimų projekto 4.2 skirsnyje teigiama, kad skundus turėtų nagrinėti stebėsenos įstaiga ir kodekso nariai. Panašiai galima atsižvelgti į akreditacijos reikalavimų projekto 3.1 skirsnį, kuriame nustatyti kodekso narių įpareigojimai pateikti stebėsenos įstaigai kodekso narių kontaktinius duomenis ir kontaktinius asmenis. Valdyba ragina Vokietijos PI neįtraukti kodekso nariams nustatytų įpareigojimų į stebėsenos įstaigų reikalavimus ir atitinkamai pakeisti šiuos skirsnius.

3 IŠVADOS IR (ARBA) REKOMENDACIJOS

21. Taikant Vokietijos federacinių ir žemių priežiūros institucijų parengtus akreditavimo reikalavimus, gali atsirasti stebėsenos įstaigų akreditavimo nuoseklumo spragų, tad reikalingi toliau nurodyti pakeitimai.
22. Dėl *bendro pobūdžio pastabų* Valdyba rekomenduoja Vokietijos priežiūros institucijoms:
 1. 3 skirsnyje nurodyti, kad pagrindiniai stebėsenos įstaigos funkcijos elementai bus įtraukti į elgesio kodeksą.
23. Dėl *nepriklausomumo aspekto* Valdyba rekomenduoja Vokietijos priežiūros institucijoms:
 1. įtraukti aiškų įpareigojimą įrodyti nepriklausomumą, susijusį su stebėsenos įstaigos atskaitomybe;
 2. iš naujo suformuluoti 2.2.2 skirsnį bendrai apibūdinant stebėsenos įstaigos atsakomybę, atsižvelgiant į tai, ar stebėsenos įstaiga turi pakankamai finansinių išteklių.
24. Dėl *interesų konfliktų aspekto* Valdyba rekomenduoja Vokietijos priežiūros institucijoms:
 1. po žodžio „reikalavimai“ įrašyti žodžius „ir įsipareigojimai“ ir iš 2.5 skirsnio pirmosios įtraukos išbraukti žodžių junginį „iš esmės“.
25. Dėl nustatytų procedūrų ir struktūrų aspekto Valdyba rekomenduoja Vokietijos priežiūros institucijoms:

1. išbraukti nuorodą į „tipinę atsitiktinę atranką“ iš 2.6.1.2 skirsnio.

4 BAIGIAMOSIOS PASTABOS

26. Ši nuomonė yra skirta Vokietijos federacinėms ir žemių priežiūros institucijoms ir bus paviešinta pagal BDAR 64 straipsnio 5 dalies b punktą.
27. Pagal BDAR 64 straipsnio 7 ir 8 dalis Vokietijos PI elektroninėmis priemonėmis per dvi savaites nuo nuomonės gavimo praneša pirmininkui, ar iš dalies pakeis sprendimo projektą, ar paliks jį nepakeistą. Per tą patį laikotarpį jos pateikia iš dalies pakeistą sprendimo projektą arba, jeigu neketina atsižvelgti į Valdybos nuomonę, nurodo atitinkamą pagrindą, kodėl neketina laikytis nuomonės ar jos dalies.
28. Vokietijos PI perduoda galutinį sprendimą Valdybai, kad jis būtų įtrauktas į sprendimų, kuriems taikomas nuoseklumo mechanizmas, registrą, kaip nustatyta BDAR 70 straipsnio 1 dalies y punkte.

Europos duomenų apsaugos valdybos vardu

Pirmininkė

(Andrea Jelinek)